

man ikke godt kunde komme med en saadan, inden man havde sin Opgjørelse færdig. Man har altsaa paa mange Punkter maattet væge sig ved at imødekomme ellers berettigede Ønsker og Fordringer fra Publicums Side, naar man — hvad man maatte og burde — samvittighedsfuldt vilde overholde Planen; men dette Forhold er nu kommet saa vidt, at det bør forandres, og derfor gaaer det foreliggende Lovforslag ud paa at skaffe alle Interessenter, som maatte ønske det, alle de Villkaar og al den rimelige Rettelse med Hensyn til Afgang til Anstalten, som nogetsteds er indrømmet. Jeg haaber, at der derved vil opnaaes, at det mere og mere vil gaae op for Befolkningen rundt omkring i Landet, hvad Nytte disse Anstalter ere til, og navnlig at det vil gaae op for saadanne Mænd, der ere, hvad jeg vil kalde forsynlige med Hensyn til det Uvisse i det menneskelige Liv; ja, jeg kan sige, at jeg vil haabe, at de ikke alene ville indsee Nyttien, de kunne have af saadanne Anstalter, men at de tillige ville føle det som en Forpligtelse, der paahviler dem, derigjennem at skaffe sig Livsforsikring. Menneskene ere i saa Henseende forskjelligt organiserede. For En, der er ung og kraftig, stiller det sig som noget Usandsynligt, at han skulde døe bort, før han bliver gammel; han anseer det derfor ikke for Umagen værd at træffe nogen Forholdsregel i denne Retning. En Anden er derimod af en mere ængstelig Natur; han tænker sig levende Muligheden af at kunne døe bort, forinden han har naaet en saadan Udvikling af sine Formuesvillkaar, at han kan sikke dem, for hvem han er pligtig at sørge, imod at lide Mangel efter hans Død. Med denne sidste Klasse af Mennesker tilstaaer jeg, at jeg har meest Sympathi, og jeg haaber, at den Stemning, der gjør sig gjældende hos dem, vil blive mere og mere almindelig. For disse Folk, som ganske sikkert findes i stort Antal omkring i Landet, vil der ved denne Lov være givet Afgang til, paa en billig og sikker Maade at kunne sørge for, at deres Efterladte ikke komme til at lide Mangel efter deres Død, og det er for dem et saa stort Gode, at man ikke noksom bør bestrebe sig for at hjælpe dem til at opnaae det. Der er mange Forhold, hvort

det vil være af den største Vigtighed for Folk, især for mindre Besiddere omkring i Landet, endog at kunne gaae videre end til ligefrem at sørge for deres Efterladte. Jeg vil som Exempel nævne, at en Mand, der har flere Børn, har en Eiendom, som han ønsker maa gaae over til et af hans Børn efter hans Død; men han ønsker tillige, at de andre Børn ikke skulle lide derved, og at Eiendommen ikke for stærkt skal betynges med Gjæld. Dersom han nu er en yngre Mand, og ikke stoler paa, ikke har Fornemmelsen af, at han vil vedblive at leve, indtil han bliver en Olding, men tænker sig Muligheden af, at han kunde døe, inden han ved Overtudet af Eiendommen har kunnet samle sig en Formue, vil han ved et ganske moderat aarligt Indskud kunne sikke sig, at der ved hans Død, enten denne nu kommer tidligt eller sildigt, bliver udbetalt et vist bestemt Beløb, enten til hans andre Børn eller til hans Vo, eller paa hvad anden Maade han vil, det skal skee. Dette forekommer mig at være et saa nyttigt Formaal at opnaae for Alle dem, der tænke saaledes, at man ikke noksom bør bestrebe sig for at hjælpe til dette Formaalets Fremme. Jeg skal tillade mig at nævne et andet Exempel. En Mand, der er bleven ældre, og som ligeledes er Eiendomsbesidder, har en Søn eller en Svigersøn. Han synes, at Tiden nu kunde være kommen til at overlade Eiendommen til en yngre og kraftigere Mand, og hvad gjør han da? Han afstaaer Gaarden til Sønnen eller Svigersønnen og betinger sig Aftægt, men er det os ikke bekjendt, at dette Aftægtsforhold paa mange Steder i Landet leder til overordentlig uheldige Forhold? Disse Anstalter ville derimod frembyde et Middel for en saadan Mand til at kunne sige: Jeg forudsætter, at jeg, ligesom mine Forfædre have gjort og min Slægt gjør, vil, naar jeg bliver en ældre Mand, afstaae Gaarden til den Søn, jeg har, men jeg vil ikke sikke mig imod at komme til at tage Aftægt, og derfor sparer jeg saa og saa Meget sammen, for at jeg, naar jeg hører, op med Gaardens Drift, kan have en aarlig Indtægt af saa og saa mange Hundrede Rigsdaler. Denne Sum kan ikke tages fra mig; mine Nærmeste have ikke No-